ԿԻՐԱԿԻ—ՏԱՐԻ—ԹԻՎ—1613—ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ—26—ՆՈՅԵՄԲԵՐ—Ն. Տ.—8—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ—1874

ԳԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 60 Մէճ.
» Գաւառաց » 10 Մէճ.
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 4 Մէճ.
» Գաւառաց » 5 Մէճ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 60 փարա։ Փոխանցման տոմսը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգամի համար 2 ղուրուշ, աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կը լայ։

ԱՐԱՔՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Դուրս գացած լրագրաց ճանապարհը թմբագրութեան վրայ։

Լրագրոյս վերաբերեալ կամ որ եւ իցէ գրութիւն թմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի, Կ. Պոլիս, Զինիլի խան, Մաւրիի գրասենեակը։

Ձամբու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէրլին 4 դեկտ.

Երեսփոխանաց ժողովին մէջ Պիսմարք իշխանը Թոէրկ անուն պավիէրացի կղերական երեսփոխանին իր դէմ ըրած կծու քննադատութեանց պատասխանելով, ժողովին կեդրոնական կուսակցութիւնն ամբաստանեց իբրեւ համախոհ Բիսէնկէնի մէջ փորձուած դաւաճանութեան։ Ասոր վրայ մեծ յուզմունք եղաւ ժողովին մէջ. կեդրոնը թշնամական բացագանչութիւններ ըրաւ Պ. Պիսմարքի դէմ, նա ալ նախատական պատասխան մ'արձակեց անոր։ Այս դէպքին վրայ, կառավարութիւնը Պապին քով դեսպան ղրկելու համար դումար մը յատկացնելու առաջարկութիւնն եւս առաւ։

Փարիզ 4 դեկտ.

Մաք-Մահոն մարաջախտին պատգամագիրը կը հաւատայ թէ խաղաղութիւնն ու բարեկարգութիւնը կը տիրէ երկրին մէջ, եւ թէ Գաղղիոյ եւ մեծ տէրութեանց մէջ կնքուած դաշնագրութիւնք հաւատարմութեամբ կը դսրծադրին։

Յետոյ երկրին տնտեսական շարժման վիճակին վրայ կը խօսի՝ արուեստից արտադրութեանց եւ հնձոյ առատութեան նկատմամբ, եւ կը ծանուցանէ թէ ելմտական նոր օրէնքներ պիտի առաջարկուին եւ հասարակային օգտի վերաբերեալ քանի մը շէնքեր պիտի շինուին։

Մարաջախտն հրաւէր կը կարդայ ամեն կուսակցութեանց, որ ժողովէն իր ստացած իշխանութիւնը հաշտարար ոգւով կազմաւորեն, եւ հաստատեալ կառավարութեան պաշտօնավարութիւնն այս կերպիւ ապահովեն։ Այս առթիւ երեսփոխանաց հայրենասիրութեանը կը դիմէ, որպէս զի Գաղղիոյ յաջողութեանը ձեռնտու ըլլան։

'Ի վերջոյ Մաք-Մահոն մարաջախտ կը բացատրէ թէ ինք ի՞նչպէս կը հասկնայ իր պաշտօնը, իրաւունքն ու պարտականութիւնները։ Իր զօրութիւնը, կըսէ, ամեն կուսակցութեանց նկատմամբ անկախ դիրք մ'ունենալուն մէջ է, որոց դէմ անդրդուելի պիտիմնայ խղճմտութեամբ, եւ եօթնամեայ իշխանութիւնն յարգել տալու մտադիր։

Այս պատգամագիրը ջերմ ծափահարութեամբ ընդունուեցաւ կեդրոններէն։

Փարիզ 6 դեկտ.

Ազգային ժողովը բարձրագոյն ուսումնական ազատութեան վերաբերեալ օրինագծի դրագիրն՝ հանրապետականաց ընդդիմութեանը հակառակ՝ առաջին ընթերցմամբ ընդունեց։

Մաք-Մահոն մարաջախտին պատգամագիրը խիստ լաւ տպաւորութիւն մ' ըրաւ։

Հռոմ 5 դեկտ.

Ծերակուտի ժողովին նախագահը մեռաւ։

Լոնտրա 5 դեկտ.

Սըր Արթիւր Կօրտոն՝ Անդլիոյ նոր ստացուած քն եղող Ֆիճի կղզեայ կառավարիչ անուանեցաւ։

Մատրիտ 5 դեկտ.

Սէրրանոն մարաջախտը դալ շաբթու Սպանիոյ հիւսիսային կողմերը պիտի երթայ։

Գահիրէ 4 դեկտ.

Պէրպէրայի նաւահանգստին պաշարումը սուտ կը հանուի։

Բեգրասպուրկ 5 դեկտ.

Կորչաքոֆ իշխանը՝ Պրիւսէլի դեսպանախորհուրդը Բեգրասպուրկի մէջ շարունակելու հրաւէր ղրկեց տէրութեանց։

Պուէնոս-Այրէս 3 դեկտ.

Միթրէ զօրապետն առանց պայմանի անձնատուր եղաւ, եւ խաղաղութիւնը կատարեալապէս վերահաստատեցաւ։

Վիէննա 5 դեկտ.

Թէ՛ աստ եւ թէ՛ 'ի Բէշթա կառավարութիւնը ծխախոտին ներածման վերաբերեալ հրամանը չափաւորող օրինագիր մը ներկայացուց։

Փարիզ 4 դեկտ.

Լրագրաց մեծ մասը կը քննադատեն Մաք—Մահոն մարաջախտին պատգամագիրը։

Պէրլին 5 դեկտ.

Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ կղերական երեսփոխանք Պ. Պիսմարքի արտաքին աշխարհավարութիւնը պարսաւեցին, մանաւանդ Սպանիոյ դործերուն ըրած ձախող միջամտութիւնը։

Պիսմարք իշխանը պատասխան տալով իր ընթացքը պաշտպանեց, և ըսաւ թէ Սպանիա երախտապարտ պիտի մնայ մեզ Գերմանական կայսրութեան։ Յետոյ հաւատեց թէ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ մէջ յարաբերութիւններն անայլայլակ բարեկամութեան վիճակի մէջ են։ Ի վերջոյ Բիւլմանի հետ ըրած տեսակցութիւնը պատմեց, որոյ դաղափարներն ու բաղձանքները ժողովին կեդրոնական անդամոց դաղափարներուն ու բաղձանաց հետ նոյն են ըսաւ։

Ասոր վրայ մեծ աղմուկ եղաւ ժողովին մէջ, կեդրոնին երեսփոխանները թշնամանեցին զՊ. Պիսմարք, նա ալ մերժեց թշնամանքը։ Նախագահն 'ի կարդ հրաւիրեց Պ. Վինթհորսթ երեսփոխանը։ Երբոր հանդարտութիւնը վերահաստատեցաւ, ժողովը խնդրոյ կարգին անցաւ։

Պէրլին 5 դեկտ.

Լրագիրք երեսփոխանական ժողովոյ մէջ երէկ անցած անցից վրայ այլ և այլ մեկնութիւններ կուտան։ Կըղերական թերթերը կը պարսաւեն զՊ. Պիսմարք Պապին քով դանուած Գերմանական դեսպանութիւնը չընջելուն համար, և կամբաստանեն թէ Պապին դէմ գրդռիչ դիրք մը բռնած է։

Լոնտրա 5 դեկտ.

Նանա Սահիպի նոյնութիւնը չը կրցաւ հաստատուիլ։

Պէլկրատ 5 դեկտ.

Նախարարութիւնն ազգային ժողովոյ մէջ երեք ձայնից մեծամասնութիւն միայն ստանալով՝ հրաժարական տուաւ։ Միլան իշխանն ալ Պ. Զիւմիչի յանձնեց նոր նախարարութիւն մը կազմել.

Պէլկրատ 6 դեկտ.

Նոր նախարարութիւնը կազմուեցաւ Պ. Զիւմիչի նախագահութեամբ։ Այս նոր նախարարութեան հիմնադիրն ազատական է, նոր բարեկարգութիւններ եւ դրսի հետ բարեկամական յարաբերութիւններ կը խոստանայ։

Լոնտրա 7 դեկտ

Օսմ. Բոնա.		44 1/2
փոխ	1865	
»	1869	53 7/8
»	1871	—
»	1872	84 5/8
»	1873	51 9/16

Նոր փոխառութիւն 1
Անդղ. Բոնա. 92

Լիվերբուլ 5 դեկտ.

Բամպակ Միտլինկ—Օրլեան 8 1/8—
» Ֆայր Տօլէրահ 5 1/8—
Ծախուած 10000 հակ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝ Քալիատէս էֆէնտին տպագրական դիւանին անօրէն անուանեցաւ Միւթէմայիղի ատիճանաւ։

Ղալաթիոյ Պօրսային մէջ Օսմանեան քոնսուլիտէի վրայ միայն դործ կատարուելով, ուրիշ արժեղթոց տուրուառի և սեղանաւորական դործողութեանց համար դատ Պօրսա չ'մը հատատեալու խօսք կայ։

Յունաց Անթիոքիոս Ասթիր լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Բ. Դուռն Յունաց Պատրիարքարանին խնդրած 20,000 լիրայի փոխառութեան հաճութիւն տուած ըլլալով, Յունաց Պատրիարքարանը երկրորդ թագրիրով մը խնդրեր է որ առ այժմ 5000 լիրայի դումար մը տրուի Պատրիարքարանին խիստ ստիպողական պիտոյից հոգացման համար, իսկ մնացեալ 15,000 լիրային հեռագրեամբ տրուելուն ժամանակները որոշել՝ Բ. Դրան կամաց յանձներ է։

Մահմեդական կրօնքն ընդունող հելլենացի անչափահաս աղջկան մը համար հելլենական դեսպանին և Բ. Դրան մէջ բացուած բանակցութիւնն հետևեալ կերպիւ վերջացեր է ըստ Լէվանթ Հէրալտի։

Վսեմ Աարիֆի փաշան պատասխան դրեր է հելլենական դեսպանին թէ կայսերական կառավարութիւնն ամեն դիւրութիւն տուած է հելլենական դեսպանատան որպէս զի աղջկան դիտաւորութիւնը հասկնայ, եւ եթէ կրնայ՝ զայն համոզելով առնուսանի։ Իսկ Բ. Դուռը չկրնար ըբռնութեամբ ստիպել զաղջիկը որ նորէն Օրթոտօքս եկեղեցւոյն փարախը մտնէ եւ իր ծնողաց տունը վերադառնայ։

Շաբաթ օրը Դամասկոսի հեռադրական կայանին պաշտօնեայներէն մին՝ խզեալ հեռադրաթել մը կարդադրելու դբաղած միջոցին, հեռադրական թելերուն վրայ կայծակ իջնելով՝ երեքտրական հոսանքը յիշեալ պաշտօնէին մարմնոյն մէջէն անցաւ և անմիջապէս սպաննեց զայն։

Անցեալներն Օսմանեան Պանքայէն խարդախութեամբ 1500 լիրա շորթելու փորձ փորձող Թոմաս Հոլ ամերիկացին պատժական ատենէն դատուելով եռամեայ բանտարկութեան դատապարտեցաւ։

Ուրբաթէն շաբաթ լուսնալու դիշերը Դարակէօմրիւկի մօտ էօքսիզ—Մէհմէտ փաշա կոչուած թաղը հրդեհ պատահելով երսունուերկու տուն այրեցան։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ
ԷՍՋԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԷ

25 Նոյ.	երկուշաբթի իրիկուն	49.18
26 »	երեքշաբթի առաւօտ բացուեցաւ	49 11
	կէս օր	49 16

Կ. Պոլիս 25 Նոյ.

Սօսիէթէ ժէնէրալ բաժինք Անդղ.		8 14
« փոխանակութեան	»	5,27
Կ. Պոլսոյ Պանքային	»	6.12
Բրէսի Ֆէնէրալ	»	11 15
Բրէսի Օսթրօ—Թիւրք		— —
Երկաթուղեաց հին	Ֆր.	124 3/4
Փոխ. 1863	»	346
» 1865	»	350
» 1869	»	274 1/2
« 1872	»	84
» 1873	»	263
Թրամուայ	Օսմ. լիր	5 10

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Անդղ. փոխ.	դուրուշ	110.22
Նոր »	»	87 34
Խամէրայ Պոնտ	»	89 16
Գ. Բրիտ	»	51, 25
Հնդ. Ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	104 20
Պանձ	»	128

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԵԾ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Այս անդամ Օրագրոյ դուքին մէկ կափարիչն ալ վերցնենք, և արտ-

դէն դուրն ինկած ըլլալը՝ մեր ձեռքին եղած շատ մը ապացոյցներու մէջէն նոր ապացոյցով մ'ալ հաստատենք, որպէս զի Օրագիր համոզուի իւր դանուած տեղը դուրս մ'է, թէ թէ և ինքը չզդար դուրսի մէջ ըլլալը և ուրիշներէ դուրը չեմնալու երկիւղը կը կրէ։

Ամեն մարդ գիտէ որ Օրագիր իր խմբակին համոխոհ չեղող անձանց մէկ պզտիկ ու աննշան դործին խօսքին և շարժման մեծ նշանակութիւն կուտայ, և չարաչար հետևութիւններ կը հանէ անոնցմէ. այսպիսի պարագաներու մէջ՝ իրեն դրելու առարկայ ըրած խնդրոյն միշտ այն կողմը կընտրէ, որ իր և խմբակին շահուն և նպատակին կրնայ ծառայել, և կ'ոկսի այնչափ խծբծել այն խնդիրը, մինչև որ ամեն ոք դիւրաւ կը հասկընայ թէ Օրագրոյ նպատակը ճշմարտութիւն յայտնել չէ։

Եթէ օր մը այս ինչ պաշտօնական անձին դործքով այն ինչ էֆէնտիին քով երթալը կամ մէկ մէկու բարև տուած ըլլալը ըսէ, իսկոյն եւրեւակայական ենթադրութիւններով ազդին դէմ դաւադրութիւն մը կը հեւեցնէ այդ տեսակցութեան ներքևէն, և ինքնին կը վճռէ թէ այն ինչ ազդային խնդիրն այնուհետև չկրնար ազդին շահերուն համաձայն տնօրինուիլ։ Ուրիշ օր մ'ալ թէ որ խմբակէն չսիրուած մէկն երթայ Ս. Պատրիարքին քով և մէջերնին վայրկենական տեսակցութիւն մը տեղի ունենայ, ալ յանդուգն սպառնալեայ հետ չարահոդի զրպարտութիւնները կ'ոկսին հրապարակին վրայ տեղալ, այսինքն թէ աննպատակ չէ այդ տեսակցութիւնը, Ս. Պատրիարքը դործիք եղած է, ուրիշի խորհրդով կը շարժի, պաշտօնին մէջ անձեռնհաս է, ազդը չկրնար դոհ ընել, այս ընթացքին վախճանն անկում է և այլն, և այլն, և այլն, ինչպէս որ տեսնուեցաւ Ս. Պատրիարք հօր հրատարակած երկու նամակներուն առթիւ։ Այսպիսի կեղծաւորատիր և դայթակղեցուցիչ խօսքերով նոր խռովութիւն մ'ալ կ'ոկսի ազդին մէջ, որովհետև խմբակին կամքն այսպէս կուզէ։ Այսոր օրինակները շատ կը դտնուին Օրագրոյ թերթերուն մէջ, բայց մեք դառնանք այժմ մեր մեծ դաղտնիքին։

Նոյեմբեր ութին գումարուած Ընդհանուր ժողովին օրը, Օրագիր Պատրիարքարան կերթայ, և Աղթամարայ խաչատուր կաթուղիկոսին հետ երկար և առանձին խորհրդակցութիւն մը կընէ երեք ժամու չափ. քանի մը օր ետքը դարձեալ կրկրկնէ սոյն տեսակցութիւնը։

Կարի ուշադրութեան արժանի է Օրագրոյ սոյն կրկին տեսակցութեանց մէջ ուրիշներու կասկած չտալու համար ընտրած օրն ու ժամանակը, առաջինն Ընդհանուր ժողովոյ դումարման օրը ընտրած է, որ առեն Պատրիարքարանի դրեթէ բոլոր պաշտօնեայք բացակայ կըդտնուին. իսկ երկրորդն առաւօտ մը շատ կանուխ՝ դեռ Պատրիարքարանի պաշտօնական դրասենեակները չբացուած։

Ընթերցասէր հասարակութիւնն արդէն լաւ դիտէ որ խաչատուր կաթուղիկոսի խնդիրն երբ առաջին անդամ հրապարակ ելաւ, Օրագիր էր անհաշտ ընդդիմախօսը։ Ինքն էր որ այն խնդրոյն մէջ դատախազի, վկայի, և միանդամայն դատաւորի պաշտօն ստանձնած՝ թէ՛ հրատարակութեամբ և թէ՛ ազդային ժողովներուն առջև իբր սճրագործ կամ բաստանէր, կը վկայեր և կը վճռէր։

Այդ՝ այնքան թշնամական ոգեորեալ

Զալալեանց, զորմէ՝ ոչ կարաց լռել զդովարանութեանց իւր յայանի ճանապարհորդն և սորագրոյն Ս. տեղեաց՝ Անդրէյ Նիկոլայևիչ Մուրավիէվն յարժանադով շարադրութիւնն անդ ընդ խորագրաւս, Վրաստան և Հայաստան 1848 ամի, մասն Զ. երես 221. որ վասն յանձնելով զնա բարեյօժարութեան Ձերում խոնարհաբար խնդրեմ չմոռուլ զնա Ձերով մատադրութեամբ, զոր ընկալայց ես յիմ հաշիւ և յառանձին յարգանս։

Դառնալով այժմ առ Նախիջեւանայ և Բեսարաբիոյ Մատթէոս արքեպիսկոպոսն՝ չկարեմ չպարմանալ թէ ո՞րպիսի եղանակաւ և ո՞վ կարաց միջնորդ կալ առաջի Թագաւոր Կայսեր յաղագս թոյլատրելոյ նմա ներկայ գտանել 'ի ժամ հանդիսի թագադրութեան, երբ այս ի միոյ կողմանէ ընդդէմ է 28րդ յօդուածի բարձրագոյն հաստատեալ կարգադրութեանն 1836 ամի. իսկ ի միւս կողմանէ բարձր գերազանցութիւն Ձեր ունիք՝ ի ձեռին զդրութիւն իմ առ նախորդն Ձեր՝ ի 15 ապրիլի 1855 ամի համարաւ 87, յորում նկարագրեալ կան ներդործողութիւնք Ղորին Մատթէոսի, որք բերեն զնախատինս՝ որպէս հոգեւորականութեանն՝ նոյնպէս և ամբողջ ազգին Հայոց։ Բայց որպէս կարծել պարտ է՝ խորամանկական հնարաւորութիւնք Արքեպիսկոպոսին Մատթէոսի ոչ կարացին յառաջադէմ լինել միմիայն առ նախորդին Ձերում՝ Տէր Բիրիկովի, որ ստացեալ պառաջարկութիւն պաշտօնակատարին նոր Ռուսիոյ և Բեսարաբիոյ Գ. Նեներալ Գուբերնատորի, որ վկայելով ի զերազանց կողմանէ զՆորին Մատթէոսի՝ միջնորդեալ էր վասն նորա չքանչան Արբոյ Աննայի առաջին աստիճանի, պարտ համարեաց ինքեան ունել զիմ զնոնանէ եղրակացութիւն, զոր և խնդրեաց յինէն հաղորդագրութեամբ իւրով 'ի 16 մարտի 1855 ամի համարաւ 760։

Ստացեալ նորա զիմ զվերոյիշեալ հաղորդագրութիւն 'ի 15 ապրիլի նոյն ամի համարաւ 87, անկարելի համարեաց տալ միջնորդութեանն Գ. Նեներալ Գուբերնատորի զհեռաւոր ընթացս։ Եւ այս ամենայն գտանի առաջի աչաց Ձերոց, սակայն յետայսր ամենայնի Արք եպիսկոպոսն Մատթէոս՝ որպէս թէ 'ի յայանի կշտամբանս խիստ ոչ թէ միայն գտանի ի Պետերբուրգ, այլ նաև հանեալ է դեռ վասն նորա թոյլտուութիւն ներկայ լինել հանդիսին (թագադրութեան)։

Այլ որովհետև ես առ կենդանութեան իմում զայսպիսի ընդդէմ ինձ ներգործութիւնս իմոյ Արքեպիսկոպոսի եւ դիմելութիւնսն՝ որք ցուցանին նմա՝ ոչ կարեմ ոչ թոյլատրել, ոչ տանիլ վասն զի այս ամենայն է անտեղի իմոյս կոչման, վասնորոյ ըստ այնմ ես խոնարհաբար խնդրեմի Բարձր գերազանցութենէ ձերմէ, 'ի ստանալն այսորիկ գրութեան չմոռալ, այլ հաստատեալ զայսմամենայնի ցարձագրագոյն տեղեկութիւն, յարակցելով զիմ զհղպատակական զեկուցումն Ղորին կայսերական Մեծութեան, թէ ես ոչ թէ միայն զտանեմ անարժան և անվայել զի Մատթէոս եպիսկոպոսն ներկայ լիցի 'ի ժամ հանդիսի թագադրութեան, այլ ընդ հակառակն պարտ համարիմ խընդրել հրամայել, զի նա նոյն ժամայն ուղևորեսցի 'ի Սինոդն Արբոյ Էջմիածնի, որոյ դատաստանին ենթարկեալ է նա վասն անհնազանդութեան իւրումն հոգեւոր իշխանութեան և վասն այնց ամենից ներպարծութեանց որք կան նկարագրեալ զեռ 'ի 1855 ամի 'ի հաղորդագրութեան իմում առ նախորդն ձեր 'ի 15 ապրիլի համարաւ 87. իսկ 'ի ձէնջ խնդրեմ խոնարհարար չտալ հոգեւոր անձանց՝ անհնազանդ դատանեցողաց իւրումն օրինաւոր իշխանութեան՝ զատիմս թուլութեանց, վասն այն զի յայտմանէ ծագեսցի այնպիսի խոնդարութիւն ըստ տեսչութեան հոգեւորականութեանն մերոյ, զոր դարաւոր ժամանակօք անհնարին լիցի ուղղել, իսկ այն այս յարուցցէ 'ի չայտգիս՝ եղեալ յայլ Տէրութիւնս և 'ի հեռաւոր կողմունս աշխարհի՝ զրուան ոժգոհութիւնս, որ և ատցէ նոցա զիրաւացի տուիթ որոնելոյ զպաշտպանութիւն և զհովանաւորութիւն առաջի օտար տէրութեանց։

Ցետ այսորիկ, որովհետև ես՝ զոլով Պատրիարք և Կաթողիկոս ո՛չ միայն Հայոց աննչան թուով 'ի Ռուսաստան եղելոց, այլ Ամենայն Հայոց բովանդակ աշխարհի, ուրեմն զոլով պարտաւոր տանդատպահութեամբ և առաջի Նոցին կայսերական Մեծութեանց, մի՝ համարեսցին նոքա ծագեալ յինէն, կարի հարկաւոր համարիմ խոնարհաբար խնդրեմ 'ի Ձէնջ հաղորդել ինձ 'ի շուտափոյթ ժամանակի ըստ վաւերական պատճէնս՝ որպէս երկուց բարձրագոյն հրամանացն տրեցելոց ըստ վերոյգրեալ առարկայից, նոյնպէս և խլական ամենահպատակ զեկուցմանց, առ որս հետեւեալ են այսոքիք բարձրագոյն հրամանք, զորս պարտ է ինձ հաղորդել Հայազգեացն միւս տէրութեանց և 'ի հեռաւոր սահմանս աշխարհի եղելոց. վասընզի ես չկամիմ զի կարծիցէ աշխարհ՝ թէ ես Ներսէս ոչ գիտացի և ոչ գիտեմ պահպանել արժանաւորութեամբ զիրաւունս և զարտօնութիւնս յատկացեալս Ծայրագոյն Պատրիարք Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց Նախնաւանդ կանոնօք և սահմանադրութեամբք եկեղեցւոյ եւ դարաւոր աւանդութեամբք ազգային ծիսից և նոյն իսկ քաղաքական օրինօք։ Այլ և 'ի միասին ընդ նմին ես ոչ համարիմ զիրաւունս չթողուլ 'ի մասին իմ դատապարտութիւնս յայնմ զի այժմ 'ի տէր հանդուցեալ Կայսր Արքայն Նիկողայոս հրամայէն զեկավարողն Պետութեան, ընտրութեան մարդկանց և խմբ ոչ արխայեաւ։

Ի բովանդակութիւն ամենայնի, ես հաւատացեալ կամ զի բացատրութիւն իմ ունի զեկուցանել Ղորին Մեծութեան Թագաւոր Կայսեր իսկութեամբ բնագրին։

Ի վերայ իսկականին որ գրեալ էր 'ի Ռուս լեզու, ստորագրեալ է

Պատրիարք Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

ՆԵՐՍԷՍ

• • • Խմբագիր Տէր

Այս օրերս մի նամակ հրատարակեցաւ Յովհաննէս Խաչերեան ստորագրութեամբ եւ գրված ի պատասխանի Դիտակ պատուական լրագրին մէջ հրատարակուած «ցաւալի հրաշեմտ մի» վերնագրով նամակին։ Այն նամակը փունջի վրայ յաւելցուած մի նոր ծաղիկ էր (տես փունջ թիւ 934) որ բոլորովին նախատինք եւ ատելութիւն կը հատէր ընդդէմ Պաղչէիկի դպրոցին նախկին դատաւոր Մեծ. Գ. Մ. Շիրինեան էֆէնտիի։

Խղճի եւ երախտագիտութեան պարտք մի կատարելու համար կըմտիաքէի իրրեւ մին ի նախնի աշակերտաց Գ. Շիրինեանի, պատասխանել այնմ որպէս անկ է, սակայն մի քանի լրագիրներու մէջ այլ եւ այլ անձերու կողմանէ հրատարակուած արժանավայել պատասխաններ կարդալով՝ նախապատիւ կը համարիմ լռել առ այժմ։

Գ. Շիրինեան էֆէնտի, որ իւր լրագիրներու մէջ հրատարակած օգտակար յօդուածներովն եւ երկու գեղեցիկ երկասիրութեամբքն հանրածանօթ եղած է գրական աշխարհին մէջ, իւր հմտութեամբն ու տաղանդովն երեւելի, իւր անբասիր վարքով նախանձելի, իւր զհայ մանկին դաստիարակելու մասին ունեցած անկեղծ եւ բուռն սիրովն հաղորդիւտ, եւ ի մի բան, իւր այլ սիրելի հանգամանքներով եւ բարոյական մեծ արժանիքովը նշանաւոր անձ մ'է։

Ի զուր կաշխատին սեւ ու չար ձեռքեր նորա յատակ ճակատին վերայ կեղտ դնել. Արդարութեան մտաը շուտ կը ջնջէ զայն։

Խմբագրապետ տէր, հաճեցէք ընդունիլ սոյն երկտող ձեր ընտիր լրագրին մի սիւնին մէջ, որով մնամ կանխաւ շնորհակալ։

Սեր. Մ. Տէր—Յակոբեան

1874 նոյեմբեր 25

Կ. Պոլիս

ԷՕԴ

Արքունի բժշկական դպրոցի տնօրէնութիւնը պաշտօնական կերպիւ կը ծանուցանէ թէ քաղաքային բժշկութեան համար ասկէց տասն և մէկ տարի առաջ հաստատուած կանոնադրութիւնն՝ որ ինչ ինչ պատճառներովչէր գործադրուած, յառաջիկայ 1875 տարւոյն յունվ. 1էն սկսեալ պիտի գործադրի հետեւեալ որոշման համեմատ.

1. Այն բժիշկներն որ թէ՛ հոս և թէ՛ գաւառներն հասարակային պաշտամանց մէջ կը գործածուին կամ վարչական և կալմաւորեալ մարմնոյ մ'անդամակցութիւն ունին, 3 յօդուածով պահանջուած օրինական պայմանները կատարած պիտի համարուին երբոր այն վարչութիւնը կամ կալմաւորեալ մարմինն արձանագրեալ բժշկաց ցանկը ղրկէ անօրէնութեան։ Ցնօրէնութիւնը ձրի արտօնագիր պիտի տայ այն բժշկաց։

2. Արտօնագիր ունեցող բժշկաց ցանկն այս ծանուցումէն երեք ամիս ետքը դեղագործաց պիտի հաղորդուի, որպէս զի դեղագործաց վերաբերեալ կանոնադրութեան 16 րդ յօդուածին համեմատ՝ միայն արտօնագիր ունեցող բժշկաց հրամայած դեղերը չինեն։

3. Այն քաղաքային բժշկաց, որ Ա. յօդուածին մէջ նշանակեալ բըժշկաց կարգէն դուրս են, երեք ամիս պայմանաժամ կը տրուի, որ կանոնադրութեան 3 յօդուածին տրրամադրած օրինական պայմանները կատարեն։

4. Ամեն երեք ամսոյ վերջը, վերոյիշեալ օրինական պայմանները նոյն եռամսին մէջ կատարող բժշկաց ցանկը պիտի ղրկուի դեղագործաց։

ԷՕԴ

Բարեգործական ընկերութեան Ցնօրէն ժողովը պարտք կը համարի հրաւիրել ընկերութեան բոլոր անդամներն, որք կուզեն շարունակել իրենց անդամակցութիւնը, բարեհաճին ներկայ 1874 տարւոյ բաժանորդագրին վճարելով ընդունիլ իրենց անդորրագիրը Կիւզէլեան Պետրոս էֆէնտիի դրասենեակէն (Մեծ Հալիլ բաշա խան թիւ 3 ի Գալաթիա) մինչեւ տարւոյս վերջը, որպէս զի ընդհ. ժողովոյ գումարման օրը՝ ընկերութեան անդամոց ճիշդ թիւը յայտնի ըլլալով հիմնական կանոնադրութեան համաձայն հարկ եղած անօրէնութիւններն կարենան օրինաւորապէս որոշուիլ։ Ցնօրէն ժողովի Բարեգործական ընկերութեան (Կնիք)

1874 Նոյեմբեր 1

Գալաթիա

ԱԶԴ

Մեծ. Տոքթոր Վիչէն էֆէնտի Օրմանեան վկայեալ բժշկը, որ ասկէ առաջ Բէրայի Ս. Ռոկեբերան եկեղեցւոյ մէջ ձրի խնամ կը տանէր կարօտեալ հիւանդաց, նոյն խնամարկալութիւնն այժմ Բանկալդիի Ս. Յակոբայ Հիւանդանոցին մէջ կը կատարէ ամեն օր ցերեկուան ժամը 6էն մինչև իրիկուն։

ԿԱՐԳՊԵՏ ԱՂԱԲԻԿԵԱՆ

ՏՕԲԹԷՕՐ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ

Պատիւ ունի իմացնելու յարգոյ հասարակութեան եւ իւր յարգելի յաճախորդաց, որ իւր բնակութիւնը փոխադրած է Լէհ սոքաղը (Ռիւ Բոլոնը) Ն° 9, ուր պիտի ընդունի առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէս օր, իսկ կէս օրէն ետքը ժամը երկու քէն մինչեւ ժամը 6։ Ըստ տաճկայ՝ առաւօտուն 2էն մինչեւ 7, կէս օրէն ետքը 9էն մինչեւ 1։ 12

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԳՐՈՅՑ ՈՒ ԲՐՈՅՑ

ԵՒ ՍԱՍՈՒՆՑԻ ԴԱՒԻԹ

կամ

ՄՀԵՐԻ ԴՈՒՌ.

Ծրագրեաց Գարեգին վարդապետ Սրուանձտեանց

Հարիւր ինոսուն երեսէ բաղկացեալ սիրուն գրքոյկ մ'է, որոյ մէջ արժանապատիւ հեղինակը Մշոյ աշխարհի տեղագրութեան, հնութեանց, պատմական ուսանդութեանց, ժողովրդական սովորութեանց, բարուց, եւ այլ կարեւոր հանգամանաց վրայ կը խօսի հանճարեղ դիտողութեամբք եւ նկարագրօք, որք հետաքրքիր ազգայնոց ուշադրութիւնը գրաւելու արժանի են։

Ամեն Հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի։ Գին 8 ղրշ.

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1875 ԹՈՒԻՆ

Յերեւելի Քահանայէ

Պարունակութիւն (բաց 'ի քան Օրացոյցէ) Ծանօթութիւն. Պաշտօնական ցուցակ անուանց մկրտելի երեսիայից տաւեալ 'ի կրօնական ժողովոյ. Շքանուանք եկեղեցականաց, աշխարհականաց. եւ իգական սեռի վարչութիւն Հայոց. ցուցակ առաջնորդաց. Լիս հանայն Հայոց. Հայք 'ի Ռուսաստան. հոգեւոր իշխանութիւնք քըրիստոնեայ ազգաց 'ի Կ. Պոլիս. թիւ մարդկանց աշխարհի եւ կրօնք. վիճակագրութիւն Տաճկաստանի. կայսերազունք, նախարարք, ներկայացուցիչք օտար տէրութեանց, Հայազգի պաշտօնատարք, բնակիչք գլխաւոր գաւառաց, ցեղք եւ կրօնք, Հոմառօտ պատմութիւնք սկզբնաւորութեանց (գլխաւոր Տէրութեանց, գահակալք, գահաժառանգք, պաշտօնատարք, բնակիչք, ղօրութիւնք, նաւատորմք, դանձք, պարտք, վաճառականութիւնք, երկաթուղիք, թղթատարութիւնք, հեռագրութիւնք գլխաւոր Տէրութեանց, արժէք դրամոց զանազան ազգաց, պատկեր եւ կենսագրութիւն Մառէշալ Մաք—Մահոնի, Մ. Թիէռի, Պիզմարք իշխանի, Կիւլենպերկի։

Կը ծախսի գրավաճառաց քով գին 3 ղրուշ։

Կեսրոնատեղին է Մէրճանը փասարրմանճի խանի վերնայարկ թիւ 28 ամեն օր ժամ 5էն 6։

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի Շահանէ Էլպիսէ անապարինէ սէնէվի 50.000 արշունի թէսլիմ օլունմաք իւզրէ միւպայիա օլունճաք օլան 150.000 արշուն ֆիլիպէքարի լաճվէրա նէֆիէրմի չուքասընըն պէհէր արշընը 25 ղրուշէ օլարաք թալիպի էօհսէսինտէ օլուպ, թըշընին սանի բումինին 28ինճի բէրշէնպիհ կիւնի դարարը գաթիսի վէրիլէճէյինէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէրին եէվմի մէղքիւրաէ Տարի Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

21 Թըշրինի սանի 1874

Պապը Սէրասքէրի

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Բէրա Լալէլի վաղուցը 6 1/2 կանգուն երկայնով եւ 25 կանգուն խորութեամբ գետին մը կայ ծախու։ Ու զողը պէտք է դիմէ Ղալաթիա Բէրէշէնպէ բազարի մօտ Կլավանի խան թիւ 5, Նորթ Գրիթիշի ապահովութեան գրասենեակը, եւ Պ. Դանիկ Յ. Սերոբեանի հետ տեսնուի։

Les annonces pour la France sont exclusivement reçues à Paris, chez M. Orain, 9, Rue Drout, et les annonces pour l'Angleterre à Londres, chez M. E. Micoud, 12 St.-Peter's Steert, Islington.

ՄԷԼԱՆՕԺԷՆ
ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԴԵՂ

Որ մէկ վայրկենի մէջ եւ ամէն գունով կը ներկէ մազերն ու մօրուքները, առանց մորթին վնաս մը տալու եւ առանց բընական հոտ մ'ունենալու։ Կը գտնուի Տէլլա Սուտայի, Զօպան օղլուի եւ Գիւշիւքեանի դեղարանք։

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

ՐՕԲ ՊՕՅՎԷԱՕ ԼԱՖԷՔԹԷՕՐ

Գինը 20, Տէլլա Սուտայի եւ Գալատիոյ Գ. Ֆ. Վիսատոյի մէջ։ Կրնան ստանալ նաեւ Գ. Ֆ. Վիսատոյի եւ Ամերիկեան դեղարանի մէջ։ Գինը 20, Տէլլա Սուտայի եւ Գալատիոյ Գ. Ֆ. Վիսատոյի մէջ։ Գինը 20, Տէլլա Սուտայի եւ Գալատիոյ Գ. Ֆ. Վիսատոյի մէջ։

Գիրքերու համար դիմեցէք Գ. Ֆ. Վիսատոյի։

Գրեթէ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ եւ Պօլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը եւ գաւառները։

Գիներուն եւ աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Մթացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրչէմպէ բազարի մօտ Կլավանի խան թիւ 5։

Լիազօր գործակատար

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ

ԹՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԹԻԹԻՃԵԱՆ

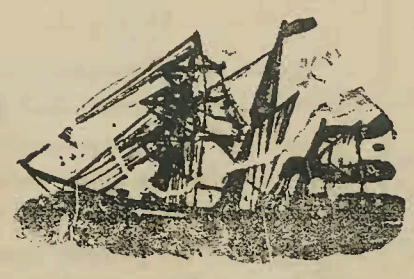

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1874 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 12 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻԶՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ թէ- *Եւրոպական ելքէ+*

2 15 19 Եէնիմահալլէէն Մէզարպ· Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա Եէնիքէօյ Սթէնեա, Էմիրկէն, Ր· Հիսար· Պէպէք։

3 25 Եէնիմահալլէէն Մէզարպուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա, Եէնիք· Պոյաճ· Ր Հիսար Պէպէք· Արնավ·

3 30 32 Ր· եւ Ա· Գավաքէն Մէզար· Պէօյիւք, Թարապ· Եէնիք· Սթէն· Էմիրկէն Հիսար, Պէպէք· Օրթաք·

4 15 18 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտ· Թարապ· Եէնիք Պոյաճ· Ր· Հիսար, Պէպէք, Արն· Գուր· Օրթ· Պէշիկ։

5 15 20 Եէնիմահ Մէզարպ· Պէօյիւքտ, Թարապիա, Եէնիքէօյ, Սթէն· Էմիրկէն, Ր· Հիսար, Պէպէք· Արնավ· (Ուրբաթ օրերը Օրթաք· եւ Պէշիկթաշ·)

6 15 2 Եէնիմահ· Մէզար· Պէօյիւք· Թար· Եէնիք· Սթէնեա, Էմիրկէն, Ր· Հիսար, Պէպէք, Արնավ· Գուրուչ· Օրթաքէօյ, Պէշիկ։

7 6 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտ· Թարապ· Պէյքօզ· Եէնիք· Էմիրկ· Գանլըճա, Պոյաճ· Ա· Հիսար, Գանտիլլի Արնաւուտք· Պէյլէրպէյ, Օրթաքէօյ, Գուզկունճուք, Պէշիքթաշ, Իսկիւտար։

8 45 25 Եէնիմահալլէէն Մէզարպուրնու· Պէօյիւքտէրէ· Թարապ· Պէյքօզ, Եէնիք· Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պէպէք, Արնավ· Գուուչ· Օրթ· Պէշիկթաշ։

10 22 Մէզարպուրնու, Պէօյիւք· Թարա, Եէնիք· Էմիրկ· Ր· Հիսար, Արնաւուտքէօյ, Օրթաք· Պէշիկթաշ։

Արնաւուտ գեղէն

2 30 6 Արնաւուտք· Գուրուչ· Օրթաքէօյ· Պէշիկթաշ։

3 3 Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ, Օրթաքէօյ, Պէշիքթաշ։

3 35 1 Արնավ· Գուր· Օրթաքէօյ, Պէշիք· Գապաթաշ։

4 15 22 Արնավ· Գուրուչ· Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։

4 45 19 Արնավ· Գուր Օրթ· Գուզկ· Պէշիկ· Գապաթաշ։

6 1 Արնավ· Գուր, Օրթ· Պէշիք· Գապ· (Բացի ուրբաթէ)

8 3 Արնավ· Պէյլէր· Օրթաք· Գուզկ· Պէշիքթաշ։

Ա՛ռաւօտեան ելքէ+

2 30 21 Պէյքօզ, Բաշ, Գանլ, Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիքէօյ, Զէնկէլք, Պէյլէր, Գուզկունճ։

2 30 6 Վանիքէօյէն Զէնկէլ, Պէյլէրպ, Գուզկունճք, Գապթշ։

3 17 Պէօյիւքտէրէ, Բիրէճպ· Պէյքօզ, Բաշապահ· Գանլ· Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիքէօյ, Զէնկէլքէօյ· Պէյլէրպէյ, Գուզկուն։

4 30 23 Պէյքօզ, Բաշապ· Գանլրճա, Ա· Հիսար Գանտիլլի, Վանիք· Զէնկէլ· Պէյլէր· Գուզկ։

10 23 Վանիք· Զէնկէլ· Պէյլէրպէյ, Գուզկ·

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական ելքէ+

3 30 3 Գապաթաշ, Իսկիւտար, Պէշիքթաշ, Գուզկունճուք, Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Զէնկ· Արնաւուտ· Գանտիլլի Ր· Հիսար, Գանլըճա, Էմիրկէն, Եէնիքէօյ· Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Եէնիմահալլէ։

4 2 Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ Արնաւուտք· Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկէն, Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտ·Եէնիմահ·

5 30 25 Պէշիկթաշ, Օրթաք· Արնավ· Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկ, Եէնիք· Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզար· Եէնիմահալլէ։

6 30 3 Գապաթաշ, Իսկիւտար, Պէշիկթաշ Գուզկունճուք, Օրթաք· Պէյլէր· Զէնկ· Վանիք· Արնավ·

8 22 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկէն, Եէնիք· Թարապիա, Պէօյիւք· Մէզար·

9 30 19 Արնավ, Պէպէք, Ր·Հիսար, Պոյաճ· Եէնիք· Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ։

10 15 18 Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եէնիք· Թարապիա, Պէօյիւք· Մէզար· Ր· եւ Ա· Գավաքէ։

10 45 32 Պէշիքթաշ, Օրթաք· Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկ· Սթէն· Եէնիք· Թարապիա, Պէօյիւքտ· Եէնիմահալլէ։

11 15 25 Եէնիքէօյ· Թարապիա Պէօյիւքտէրէ, Մէզար· Եէնիմահ·

11 30 21 Վանիք· Պէպէք· Ր· Հիսար, Պոյաճ· Սթէն· Պէյքօզ·

Արնաւուտ գեղ

4 19 Զէնկէլ, Արնաւուտքէօյ·

9 23 Գապաթ· Պէշիկ· Օրթաք· Գուրուչ· Արնավ·

9 45 21 Պէշիկթաշ, Օրթաք, Գուրուչ· Արնավ·

10 30 1 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչ· Արնաւուտքէօյ։

11 10 2 Գապաթաշ· Պէշիքթաշ· Օրթաքէօյ, Գուրուչ, Արնաւուտքէօյ·

11 25 3 Պէշիք· Օրթաք· Գուրուչ· Արնաւուտք։

11 45 6 Պէշիք, Օրթաք, Գուր, Արնավ։

12 1 Պէշիկ, Օրթաք· Արնավ·

Ա՛ռաւօտեան ելքէ+

4 45 1 Գուզկ·Պէյլէր, Զէնկ· Վանիք· Արնավ (Բացի ուրբաթէ)

9 45 20 Գուզկ· Պէյլէրպէյ, Զէնկ· Վանիք, Ա Հիսար, Գանլըճա, Բաշապ, Պէյքօզ Պէօյիւքտէրէ։

10 35 17 Գուզկ· Պէյլէր· Զէնկ· Վանիք· Ա· Հիսար, Գանլ· Բաշ, Պէյքօզ, Պէօյիւք·

11 5 23 Գուզկ· Պէյլէրպէյի, Զէնկէլք, Վանիք· Գանտ· Ա, Հիսար Գանլըճա, Բաշապահճէ, Պէյքօզ·

11 40 22 Գապաթ· Գուզկ, Պէյլէրպէյ, Զէնկէլ· Վանի·

Ծան·—Ամեն ուրբաթ առաւօտ ժամ 5ին կամուրջէն աւելի շողենաւ մը պիտի ելնէ եւ Իսկիւտարէն մինչեւ Պէյքօզ ամեն նաւամատոյցները հանդիպելէ։ Եւ Պէօյիւքտէրէ պիտի երթայ եւ ժամ 8 3/4ին Պէօյիւքտէրէէն մեկնելով եւ նոյն նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջը պիտի դառնայ։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՆԿԷՐ

Մէկ սեփականատէր+ և կերպէ+

ԿԱՐԻ ՄԵԲԵՆԱՑԻՑ

ՍԻՆԿԷՐԻ

Որք ամենէն պարզ, ամենէն դիմացկունն եւ ամենէն լաւագոյնն են 'ի գործածութիւն

Ընտանեաց,

Կար կարող կանանց,

Դերձակաց,

Կոշկակարաց,

Եւ այլ արհեստաւորաց,

Ամեն տեսակ կարերու համար վաճառման միակ գին։

Ընկերութիւնը գործակատարներ կը թնդրէ Եգիպտոսի, Սիրիոյ եւ ուրիշ արեւելեան երկիրներու մէջ։

Աւելի տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ Սինկէր ընկերութեան կեդրոնական գրասենեակը 'ի Լոնտրա Ֆոսթէր Լէյն Զիրոսայտ 39։

Այս լրագիրը չաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ չաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պոլիս Զինիլի խան վերի յարկը թիւ 15 Մասիսի խմբագրատուն իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոդաբարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ· Պետիսան աղա Տէպէեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ· Թոսրով էֆ· Լսկիճեան.
ՊՐՈՒՍԱ· Պետիսան աղա Թանկէրեան.
ԹԷՔԻՐՏԱՂ· Յովակիմ աղա Ուղունարդեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ· Խաչատուր աղա Էլմասեան
ԿԱՐԻՆ· Կարապետ պատուելի Զաքարեան.
ՎԱՆ· Կարապետ աղա Նաթանեան·
ՄՈՒՇ· Մկրտիչ աղա Փոթիկեան.
ԵԱՇ· Մ· աղա Խաչիկեան.
ՖՈՒՇԱՆ Մկրտիչ աղա Աչճեան.
ՀԱԼԷՊ· Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՅ· Թադէոս աղա Բազրատունի։
ՍԻՎՐԻՀԻՍԱՐ· Կարապետ աղա Վարդանեան
Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուիլ ուզողներն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Լոնդրայի և Լիվերպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ· Լը·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,000000
Վճարեալ դրամագլուխ	250,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն դոյացեալ	596,000—846,000
1872ին հրդեհի զուտ հասոյթը	794,000

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹՀԸՐՆ

Լոնդրայի և Լիվերպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ· Լը·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,000000
Վճարեալ դրամագլուխ	100,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն դոյացեալ	250,000—350,000
Զուտ հասոյթ 1872ի	270,000

Ստորագրեալք իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք մերոյսիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի գրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովը՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինք ներկայացուցանել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պօլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և գաւառները։

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրչէմպէ բազարի մօտ Կլավանի խան թիւ 5։

Լիազօր գործակատար

Վ· Ռ· ՍՈՒԱՆ